

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDS DIREKTIV 2002/58/EF

2005/EØS/27/35

av 12. juli 2002

**om behandling av personopplysninger og personvern i sektoren for elektronisk kommunikasjon
(direktivet om personvern og elektronisk kommunikasjon)(*)**

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 95,

under henvisning til forslag fra Kommissjonen⁽¹⁾,

under henvisning til uttalelse fra Den økonomiske og sosiale komité⁽²⁾,

etter å ha rådspurt Regionkomiteen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽³⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) I europaparlaments- og rådsdirektiv 95/46/EF av 24. oktober 1995 om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger⁽⁴⁾ kreves det at medlemsstatene skal verne fysiske personers rettigheter og friheter i forbindelse med behandling av personopplysninger, særlig retten til personvern, for å sikre fri utveksling av personopplysninger i Fellesskapet.
- 2) Dette direktiv har som mål å respektere de grunnleggende rettighetene og overholde prinsippene som anerkjennes særlig ved Den europeiske unions pakt om grunnleggende rettigheter. Direktivet har særlig som mål å sikre full respekt for rettighetene fastsatt i paktens artikkel 7 og 8.
- 3) Kommunikasjonsfortroligheten sikres ved de internasjonale menneskerettighetsdokumentene, særlig Den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter, og ved medlemsstatenes forfatninger.
- 4) Ved europaparlaments- og rådsdirektiv 97/66/EF av 15. desember 1997 om behandling av personopplysninger og vern av privatlivets fred innen telekommunikasjonssektoren⁽⁵⁾ ble prinsippene fastsatt i direktiv 95/46/EF omsatt til særlige regler for telekommunikasjonssektoren. Direktiv 97/66/EF må tilpasses markedsutviklingen og den teknologiske utvikling innen elektroniske kommunikasjonstjenester for å sikre et likeverdig vern av personopplysninger og personvern for brukere

av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester, uavhengig av hvilken teknologi som brukes. Direktivet bør derfor oppheves og erstattes med dette direktiv.

- 5) Ny avansert digitalteknologi som nå tas i bruk i de offentlige kommunikasjonsnettene i Fellesskapet, stiller særlig krav til vern av brukernes personopplysninger og personvern. Utviklingen av informasjonssamfunnet kjennetegnes ved innføringen av nye elektroniske kommunikasjonstjenester. Store deler av allmennheten har fått tilgang til digitale mobilnett til en rimelig kostnad. Disse digitalnettene har stor kapasitet og mulighet til å behandle personopplysninger. En vellykket tverrnasjonal utvikling av disse tjenestene er delvis avhengig av om brukerne har tillit til at personvernet ikke kan bli krenket.
- 6) Internett snur opp ned på tradisjonelle markedsstrukturer ved at det utgjør en felles, verdensomfattende infrastruktur for levering av en rekke forskjellige elektroniske kommunikasjonstjenester. Offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester via Internett gir brukerne nye muligheter, men medfører også nye farer med hensyn til personopplysninger og personvern.
- 7) Det bør vedtas særlige lover og tekniske forskrifter med hensyn til offentlige kommunikasjonsnett for å verne fysiske personers grunnleggende rettigheter og friheter og juridiske personers rettmessige interesser, særlig når det gjelder den økende evnen til automatisk lagring og behandling av opplysninger om abonnenter og brukere.
- 8) Lover og tekniske forskrifter vedtatt av medlemsstatene med hensyn til vern av personopplysninger og personvern samt juridiske personers rettmessige interesser i sektoren for elektronisk kommunikasjon, bør harmoniseres for å unngå at det skapes hindringer for det indre marked for elektronisk kommunikasjon i samsvar med traktatens artikkel 14. Harmoniseringen bør begrenses til de krav som er nødvendige for å sikre uhindret fremming og utvikling av nye elektroniske kommunikasjonstjenester og kommunikasjonsnett mellom medlemsstatene.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EFT L 201 av 31.7.2002, s. 37, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 80/2003 av 20. juni 2003 om endring av EØS-avtalens vedlegg XI (Telekommunikasjonstjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 51 av 9.10.2003, s. 19.

⁽¹⁾ EFT C 365 E av 19.12.2000, s. 223.

⁽²⁾ EFT C 123 av 25.4.2001, s. 53.

⁽³⁾ Europaparlamentsuttalelse av 13. november 2001 (ennå ikke offentliggjort i EFT), Rådets felles holdning av 28. januar 2002 (EFT C 113 E av 14.5.2002, s. 39) og europaparlamentsbeslutning av 30. mai 2002 (ennå ikke kunngjort i EFT). Rådsbeslutning av 25. juni 2002.

⁽⁴⁾ EFT L 281 av 23.11.95, s. 31.

⁽⁵⁾ EFT L 24 av 30.1.1998, s. 1.

- 9) Medlemsstatene, tilbyderne og de berørte brukerne samt vedkommende fellesskapsinstitusjoner bør samarbeide om å innføre og utvikle egnet teknologi når dette er nødvendig for å gjennomføre garantiene fastsatt i dette direktiv, idet det tas særlig hensyn til målene om å redusere behandlingen av personopplysninger til et minimum og bruke anonyme eller pseudonyme opplysninger når det er mulig.
- 10) I sektoren for elektronisk kommunikasjon får direktiv 95/46/EF særlig anvendelse med hensyn til alle sidene ved vern av grunnleggende rettigheter og friheter som ikke uttrykkelig faller innenfor rammen av dette direktiv, herunder forpliktelsene som pålegges den behandlingsansvarlige og individuelle rettigheter. Direktiv 95/46/EF anvendes på kommunikasjonstjenester som ikke er offentlige.
- 11) I likhet med direktiv 95/46/EF omfatter dette direktiv ikke spørsmål om vern av grunnleggende rettigheter og friheter som berører virksomhet som ikke omfattes av fellesskapsretten. Det endrer derfor ikke den nåværende balansen mellom den enkeltes rett til personvern og medlemsstatenes mulighet til å treffe tiltakene nevnt i artikkel 15 nr. 1 i dette direktiv, som er nødvendige for å verne offentlig sikkerhet, forsvaret, statens sikkerhet (herunder statens økonomiske interesser når virksomheten er forbundet med spørsmål om statens sikkerhet) og statens virksomhet på det strafferettslige området. Dette direktiv påvirker derfor ikke medlemsstatenes mulighet til lovlig å oppfange elektronisk kommunikasjon eller treffe andre tiltak dersom det er nødvendig for noen av disse formål, og dersom det skjer i samsvar med Den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter som fortolket i Den europeiske menneskerettighetsdomstols rettspraksis. Slike tiltak må være egnede, stå klart i forhold til målet og være nødvendige i et demokratisk samfunn, og de bør omfattes av egnede vernetiltak i samsvar med Den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter.
- 12) Abonnenter på en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjonstjeneste kan være fysiske eller juridiske personer. Dette direktiv utfyller direktiv 95/46/EF og har som mål å verne fysiske personers grunnleggende rettigheter, særlig deres rett til personvern, samt juridiske personers rettmessige interesser. Dette direktiv forplikter ikke medlemsstatene til å utvide anvendelsen av direktiv 95/46/EF til å omfatte vern av juridiske personers rettmessige interesser, som er sikret innenfor rammen av fellesskapsretten og gjeldende nasjonal lovgivning.
- 13) Kontraktforholdet mellom en abonnent og en tjenestetilbyder kan omfatte regelmessig betaling eller en engangsbetaling for tjenesten som er levert eller som skal leveres. Forhåndsbetalte kort anses også som en kontrakt.
- 14) Lokaliseringsopplysninger kan vise til breddegrad, lengdegrad og høyde over havet for brukerens terminalutstyr, overføringsretningen, nøyaktighetsgraden til lokaliseringsofflysningene, identifikasjon av nettcellen der terminalutstyret befinner seg på et bestemt tidspunkt samt registreringstidspunktet for lokaliseringsofflysningene.
- 15) En kommunikasjon kan omfatte enhver form for opplysning om navn, nummer eller adresse fra kommunikasjonens avsender eller fra den som bruker en forbindelse til å gjennomføre kommunikasjonen. Trafikkopplysninger kan omfatte enhver gjengivelse av disse opplysningene via det nettet som kommunikasjonen overføres gjennom, med henblikk på å utføre overføringen. Trafikkopplysninger kan blant annet omfatte opplysninger om en kommunikasjons ruting, varighet, tidspunkt eller omfang, om hvilken protokoll som brukes, om terminalutstyrets, senderens eller mottakerens plassering, om nettet som kommunikasjonen utgår fra eller ender i, samt om en forbindelses begynnelse, slutt eller varighet. De kan også gjelde i hvilket format kommunikasjonen overføres via nettet.
- 16) Opplysninger som inngår i en kringkastingstjeneste som tilbys via et offentlig kommunikasjonsnett, er beregnet på et potensielt ubegrenset publikum og utgjør ikke en kommunikasjon i henhold til dette direktiv. I tilfeller der det er mulig å identifisere den enkelte abonnenten eller brukeren som mottar slike opplysninger, for eksempel i forbindelse med video-på-bestilling-tjenester, omfattes imidlertid de overførte opplysningene av begrepet «kommunikasjon» i henhold til dette direktiv.
- 17) I dette direktiv bør samtykke gitt av en bruker eller abonnent, uansett om sistnevnte er en fysisk eller en juridisk person, ha samme betydning som den registrertes samtykke som definert og nærmere fastsatt i direktiv 95/46/EF. Samtykke kan gis på enhver egnet måte som gir brukeren mulighet til fritt å angi særlige og underbygde opplysninger om sine ønsker, herunder ved å krysse av i en rubrikk ved besøk på et nettsted.
- 18) Verdiøkende tjenester kan for eksempel bestå i råd om de billigste takspakkene, veiledning om rutevalg, trafikkopplysninger, værmeldinger og turistinformasjon.
- 19) Gjennomføringen av visse krav til A- og B-nummervisning, til begrensnings av slik visning og til automatisk viderekopling av anrop til abonnentlinjer tilkoplede analogsentraler, bør ikke gjøres obligatorisk i særlige tilfeller der en slik gjennomføring viser seg å være teknisk umulig eller krever en uforholdsmessig stor økonomisk innsats. Fordi det er viktig for de berørte parter å kjenne til slike tilfeller, bør medlemsstatene underrette Kommisjonen om dem.

- 20) Tjenestetilbyderne bør treffe egnede tiltak for å sikre sine tjenester, eventuelt i samarbeid med nettilbyderen, og underrette abonnentene om særlige farer knyttet til brudd på nettsikkerheten. Slike farer kan særlig oppstå i forbindelse med elektroniske kommunikasjonstjenester via åpne nett som Internett eller analog mobiltelefoni. Det er særlig viktig at tjenestetilbyderen gir abonnenter og brukere av slike tjenester fullstendige opplysninger om eksisterende sikkerhetsrisikoer som tjenestetilbyderen ikke har mulighet til å utbedre. Tjenestetilbydere som tilbyr offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester via Internett, bør underrette brukere og abonnenter om hvilke tiltak de kan treffe for å sikre sin kommunikasjon, for eksempel ved å bruke bestemte typer programvare eller krypteringsteknologi. Kravet om å underrette abonnenter om særlige sikkerhetsrisikoer fritar ikke tjenestetilbyderen for plikten til for egen regning å treffe egnede og umiddelbare tiltak for å forebygge enhver ny, uforutsett sikkerhetsrisiko og gjenopprette tjenestens normale sikkerhetsnivå. Underretning av abonnenten om sikkerhetsrisikoer bør være gratis, med unntak av eventuelle ubetydelige kostnader som abonnenten kan pådra seg i forbindelse med mottak eller innhenting av opplysningene, for eksempel ved nedlasting av en e-postmelding. Sikkerheten vurderes på bakgrunn av artikkel 17 i direktiv 95/46/EF.
- 21) Det bør treffes tiltak for å hindre enhver ulovlig tilgang til kommunikasjon for å verne fortroligheten for kommunikasjon som foregår via et offentlig kommunikasjonsnett og offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester, herunder både innhold og opplysninger som er knyttet til slik kommunikasjon. Den nasjonale lovgivning i enkelte medlemsstater forbyr bare forsettlig ulovlig tilgang til kommunikasjon.
- 22) Det er ikke hensikten at forbudet mot lagring av kommunikasjon og tilhørende trafikkopplysninger av andre enn brukerne eller uten brukernes samtykke skal omfatte enhver automatisk, mellomliggende og kortvarig lagring av slike opplysninger dersom lagringen skjer bare for å utføre overføringen i det elektroniske kommunikasjonsnettet, og forutsatt at opplysningene ikke lagres lenger enn det som er nødvendig for overføringen og trafikkstyringen, og at fortroligheten fortsatt er garantert i lagringstidsrommet. Dersom det er nødvendig for å effektivisere den videre overføringen av offentlig tilgjengelige opplysninger til andre mottakere av tjenesten på anmodning fra dem, bør dette direktiv ikke hindre videre lagring av slike opplysninger, forutsatt at opplysningene i alle tilfeller vil være offentlig tilgjengelige uten begrensninger, og at alle opplysninger som viser til de enkelte abonnentene eller brukerne som ber om slike opplysninger, slettes.
- 23) Kommunikasjonsfortroligheten bør sikres også ved lovlig forretningsvirksomhet. Dersom det er nødvendig og tillatt i henhold til lovgivningen, kan kommunikasjon registreres for å framskaffe bevis på en kommersiell transaksjon. Direktiv 95/46/EF får anvendelse på slik behandling. Partene i kommunikasjonen bør underrettes på forhånd om registreringen, om dens formål og om lagringens varighet. Den registrerte kommunikasjonen bør slettes så fort som mulig og i alle tilfeller senest ved utløpet av fristen for å reise innvendinger mot transaksjonen.
- 24) Terminalutstyret til brukere av elektroniske kommunikasjonsnett og alle opplysninger som er lagret på slikt utstyr, er en del av brukerens privatliv og skal vernes i henhold til Den europeiske konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter. Spionprogramvare («spyware»), skjulte sporingsbilder («web bugs»), skjulte identifikatorer og andre lignende innretninger kan komme inn i brukernes terminaler uten deres kjennskap for å få tilgang til opplysninger, lagre skjulte opplysninger eller spore brukernes virksomhet, og kan alvorlig krenke disse brukernes personvern. Bruk av slike innretninger bør være tillatt bare for rettmessige formål, og med de berørte brukernes vitende.
- 25) Innretningene, for eksempel informasjonskapsler («cookies»), kan imidlertid være et rettmessig og nyttig verktøy for eksempel til å analysere virkningen av et nettstedets utforming og annonsering og til å bekrefte identiteten til brukere som foretar direktekoblede transaksjoner. Dersom slike innretninger, som for eksempel informasjonskapsler, har et rettmessig formål, som å lette levering av informasjonssamfunnstjenester, bør det være tillatt å bruke dem under forutsetning av at brukerne i samsvar med direktiv 95/46/EF får klare og nøyaktige opplysninger om formålet med informasjonskapsler eller lignende innretninger, for å sikre at de er klar over hvilke opplysninger som blir lagret i terminalutstyret de bruker. Brukerne bør ha mulighet til å nekte at en informasjonskapsel eller en lignende innretning lagres i terminalutstyret. Dette er særlig viktig når andre enn den opprinnelige brukeren har tilgang til terminalutstyret og dermed til alle data som inneholder følsomme personopplysninger, og som er lagret i utstyret. Opplysninger om bruken av ulike innretninger som skal installeres på brukerens terminalutstyr, samt retten til å nekte, kan gis én gang i løpet av samme forbindelse og også omfatte framtidig bruk av innretningene ved senere forbindelser. Framgangsmåtene for å gi opplysninger, gi rett til å nekte eller anmode om samtykke bør være så brukervennlige som mulig. Tilgang til innhold på et bestemt nettsted kan fortsatt gjøres betinget av brukerens uttrykkelige godkjenning av en informasjonskapsel eller en lignende innretning, dersom formålet med bruken er rettmessig.

- 26) Abonentopplysninger som behandles i elektroniske kommunikasjonsnett med henblikk på å opprette forbindelser og overføre opplysninger, inneholder opplysninger om fysiske personers privatliv og gjelder retten til respekt for deres korrespondanse eller juridiske personers rettmessige interesser. Slike opplysninger kan lagres bare i den grad det er nødvendig for å tilby tjenesten, av faktureringshensyn og for betaling for samtrafikk, og da bare for et begrenset tidsrom. Enhver annen behandling av slike opplysninger som tilbyderen av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester vil kunne ønske å foreta for å markedsføre elektroniske kommunikasjonstjenester eller for å tilby verdiøkende tjenester, kan tillates bare dersom abonnenten har samtykket på grunnlag av nøyaktige og fullstendige opplysninger fra tilbyderen av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester om arten av annen behandling som vedkommende planlegger å utføre og om abonnentens rett til ikke å gi eller til å trekke tilbake samtykket til slik behandling. Trafikkopplysninger som brukes for å markedsføre kommunikasjonstjenester eller for å tilby verdiøkende tjenester, bør også slettes eller gjøres anonyme når tjenesten er levert. Tjenestetilbyderne bør til enhver tid holde abonnentene underrettet om hvilke typer opplysninger de behandler samt om behandlingens formål og varighet.
- 27) Det nøyaktige tidspunkt for avslutningen av overføringen av en kommunikasjon, da trafikkopplysninger bør slettes med unntak av opplysninger som er nødvendige av faktureringshensyn, kan være avhengig av hvilken type elektronisk kommunikasjonstjeneste som tilbys. For et taletelefonianrop vil overføringen for eksempel være avsluttet så snart en av brukerne bryter forbindelsen. For elektronisk post vil overføringen være avsluttet så snart mottakeren henter meldingen, vanligvis fra tjenestetilbyderens tjener.
- 28) Plikten til å slette trafikkopplysninger eller gjøre dem anonyme når de ikke lenger er nødvendige for overføring av en kommunikasjon, er ikke i strid med framgangsmåter på Internett som mellomlagring av IP-adresser i domenenavnsystemet eller mellomlagring av IP-adressers kopling til fysiske adresser eller bruk av påloggingsopplysninger for å kontrollere tilgangsrett til nett eller tjenester.
- 29) Tjenestetilbyderen kan om nødvendig i enkelttilfeller behandle trafikkopplysninger om abonnenter og brukere dersom det er nødvendig for å avdekke tekniske feil eller feil ved overføringen av kommunikasjoner. Trafikkopplysninger som er nødvendige av faktureringshensyn, kan også behandles av tjenestetilbyderen for å avdekke og stanse bedrageri som innebærer ubetalt bruk av den elektroniske kommunikasjonstjenesten.
- 30) Systemer for levering av elektroniske kommunikasjonsnett og elektroniske kommunikasjonstjenester bør utformes slik at mengden av nødvendige personopplysninger begrenses til et minimum. All virksomhet som i forbindelse med levering av elektroniske kommunikasjonstjenester omfatter mer enn overføring av en kommunikasjon og fakturering av den, bør bygge på en samling av trafikkopplysninger som ikke kan knyttes til abonnenter eller brukere. Dersom virksomheten ikke kan bygge på samlede opplysninger, bør den anses som en verdiøkende tjeneste som krever abonnentens samtykke.
- 31) Om det er brukeren eller abonnenten som bør gi sitt samtykke til behandlingen av personopplysninger når en særskilt verdiøkende tjeneste tilbys, er avhengig av hvilke opplysninger som skal behandles, hvilken type tjeneste som skal tilbys, og av om det teknisk, med hensyn til framgangsmåte og kontraktmessig er mulig å skille enkeltpersonen som bruker en elektronisk kommunikasjonstjeneste, fra den juridiske eller fysiske personen som har abonnert på den.
- 32) Dersom tilbyderen av en elektronisk kommunikasjonstjeneste eller en verdiøkende tjeneste har en underleverandøravtale med en annen enhet om behandling av personopplysninger som er nødvendige for levering av disse tjenestene, bør underleveransen og påfølgende behandling av opplysninger være fullt ut i samsvar med de krav til de behandlingsansvarlige og de opplysningsansvarlige i forbindelse med personopplysninger som er fastsatt i direktiv 95/46/EF. Dersom levering av en verdiøkende tjeneste krever at trafikkopplysninger eller lokaliseringsopplysninger videreføres fra en tilbyder av elektroniske kommunikasjonstjenester til en tilbyder av verdiøkende tjenester, bør abonnentene eller brukerne som opplysningene gjelder, også underrettes fullt ut om videreføringen før de gir sitt samtykke til behandling av opplysningene.
- 33) Innføringen av spesifiserte regninger har gjort det lettere for abonnenten å kontrollere riktigheten av beløpene som tjenestetilbyderen fakturerer vedkommende for, men samtidig kan dette krenke personvernet for brukere av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester. For å ivareta brukerens personvern bør medlemsstatene derfor oppfordre til at det i sektoren for elektroniske kommunikasjonstjenester utvikles valgmuligheter som for eksempel andre betalingsmuligheter som gir anonym eller strengt privat tilgang til offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester, for eksempel telefonkort og mulighet for å betale med kredittkort. Medlemsstatene kan i samme øyemed anmode operatørene om å tilby abonnentene en annen type spesifisert regning der et visst antall sifre slettes fra numrene som er oppført.

- 34) Når det gjelder A-nummervisning er det nødvendig å verne anroperens rett til å hindre visning av identiteten til linjen anropet foretas fra, og den anroptes rett til å avvise anrop fra uidentifiserte linjer. I visse tilfeller er det berettiget å oppheve blokkering av A-nummervisning. Enkelte abonnenter, særlig telefonhjelpetjenester og lignende, har interesse av å garantere anonymitet for dem som ringer. Når det gjelder B-nummervisning er det nødvendig å verne den anroptes rett til og rettmessige interesse av å hindre visning av identiteten til linjen som anroperen faktisk er tilkopledd, særlig med hensyn til viderekoblede anrop. Tilbyderne av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester bør underrette sine abonnenter om muligheten for A- og B-nummervisning i nettet, og om alle tjenester som tilbys på grunnlag av A- og B-nummervisning og mulighetene for personvern. Dette setter abonnentene i stand til å foreta et godt underbygd valg av de tjenestene de ønsker å benytte blant mulighetene for personvern. Mulighetene for personvern for hver linje må ikke nødvendigvis være tilgjengelige som en automatisk netjtjeneste, men kan fås ved å rette en enkel anmodning til tilbyderen av de offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenestene.
- 35) I digitale mobilnett blir lokaliseringsopplysninger som angir den geografiske posisjon for mobilbrukerens terminalutstyr, behandlet for å muliggjøre overføring av kommunikasjon. Slike opplysninger er trafikkopplysninger som omfattes av artikkel 6 i dette direktiv. Imidlertid kan digitale mobilnett også ha kapasitet til å behandle lokaliseringsopplysninger som er mer nøyaktige enn det som kreves ved overføring av kommunikasjon, og som brukes til å tilby verdikøkende tjenester som personlig tilpassede trafikkopplysninger og veiledning til sjåfører. Behandling av slike opplysninger for verdikøkende tjenester bør tillates bare dersom abonnentene har gitt sitt samtykke. Selv når abonnentene har samtykket, bør de enkelt og kostnadsfritt midlertidig kunne hindre behandling av lokaliseringsopplysninger.
- 36) Medlemsstatene kan begrense brukernes og abonnentenes rett til personvern med hensyn til A-nummervisning når dette er nødvendig for å identifisere sjenerende anrop, og med hensyn til A-nummervisning og lokaliseringsopplysninger når dette er nødvendig for at nødmeldingstjenester skal kunne utføre sine oppgaver så effektivt som mulig. For dette formål kan medlemsstatene vedta særlige bestemmelser som gir tilbydere av elektroniske kommunikasjonstjenester rett til å gi tilgang til A-nummervisning og lokaliseringsopplysninger uten forhånds-samtykke fra de berørte brukere eller abonnenter.
- 37) Det er viktig å verne abonnentene mot enhver ulempe som kan følge av at andre foretar automatisk viderekopling av anrop. I slike tilfeller bør abonnentene dessuten kunne stanse overføringen av viderekoblede anrop til sine terminaler ved å rette en enkel anmodning til tilbyderen av den offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenesten.
- 38) Kataloger over abonnenter på elektroniske kommunikasjonstjenester distribueres i store opplag og er offentlige. Fysiske personers rett til personvern og juridiske personers rettmessige interesser krever at abonnentene skal kunne avgjøre om deres personopplysninger skal offentliggjøres i en katalog, og i så fall hvilke opplysninger. Leverandører av offentlige kataloger bør underrette abonnenter som skal oppføres i slike kataloger, om formålet med katalogen og om eventuelle særlige bruksområder for de elektroniske utgavene av offentlige kataloger, særlig søkefunksjoner i programvaren, for eksempel omvendte søkefunksjoner som gjør det mulig for brukere av katalogen å finne abonnentens navn og adresse bare på grunnlag av et telefonnummer.
- 39) Plikten til å underrette abonnenter om formålene med offentlige kataloger som deres personopplysninger skal oppføres i, bør pålegges den part som innhenter opplysningene for slik oppføring. Dersom opplysningene kan bli overført til en eller flere tredjemenn, bør abonnenten bli underrettet om denne muligheten og om mottakeren eller mulige mottakerkategorier. Enhver overføring bør gjøres på det vilkår at opplysningene ikke kan brukes til andre formål enn dem som lå til grunn for innhenting. Dersom parten som innhenter opplysningene fra abonnenten, eller enhver tredjemann som opplysningene er overført til, ønsker å bruke opplysningene til andre formål, skal det innhentes nytt samtykke fra abonnenten enten av den part som opprinnelig innhentet opplysningene, eller av den tredjemann som opplysningene er overført til.
- 40) Det er viktig å verne abonnentene mot krenkelse av personvernet ved kommunikasjoner det ikke er bedt om, og som er beregnet på direkte markedsføring, særlig i form av talemaskiner, telefakser og elektronisk post, herunder tekstmeldinger (SMS). Disse formene for kommersielle kommunikasjoner det ikke er bedt om, kan på den ene siden være forholdsvis enkle og billige å sende, men på den andre siden utgjøre en byrde og/eller en kostnad for mottakeren. I tillegg kan deres omfang i noen tilfeller skape problemer for elektroniske kommunikasjonsnett og for terminalutstyr. Ved disse formene for kommunikasjoner det ikke er bedt om, og som er beregnet på direkte markedsføring, er det berettiget å kreve at det innhentes uttrykkelig forhånds-samtykke fra mottakerne før slik kommunikasjon sendes til dem. Det felles marked krever en harmonisert tilnærming for å sikre enkle regler på fellesskapsplan for foretak og brukere.

- 41) Innenfor rammen av et eksisterende kundeforhold er det rimelig å tillate bruk av opplysninger om elektronisk adresse for å tilby lignende produkter og tjenester, men bare av det foretaket som har fått opplysningene om elektronisk adresse i samsvar med direktiv 95/46/EF. Når opplysninger om elektronisk adresse er innhentet, bør kunden på en klar og tydelig måte underrettes om ytterligere bruk av dem med henblikk på direkte markedsføring og få mulighet til å nekte slik bruk. Denne muligheten bør fortsatt gis ved enhver påfølgende kommunikasjon med henblikk på direkte markedsføring og være kostnadsfri, med unntak av eventuelle kostnader i forbindelse med overføringen av nektelsen.
- 42) Andre former for direkte markedsføring som er dyrere for avsenderen og ikke medfører noen kostnader for abonnenter og brukere, for eksempel taletelefonianrop fra person til person, kan berettigede opprettholdelsen av en ordning som gir abonnenter eller brukere mulighet til å angi at de ikke ønsker å motta slike anrop. For ikke å redusere det nåværende personvernet bør medlemsstatene likevel ha rett til å opprettholde nasjonale ordninger som bare tillater slike anrop til abonnenter og brukere som har gitt sitt forhåndssamtykke.
- 43) For å lette en virkningsfull gjennomføring av fellekskapsreglene for kommunikasjoner det ikke er bedt om, og som er beregnet på direkte markedsføring, er det nødvendig å forby bruk av falske identiteter eller falske avsenderadresser eller -numre ved utsending av kommunikasjoner det ikke er bedt om, og som er beregnet på direkte markedsføring.
- 44) Visse systemer for elektronisk post gjør det mulig for abonnenter å se avsenderen og emnelinjen i elektronisk post samt slette meldingen uten først å ha lastet ned resten av innholdet i den elektroniske posten eller noen av vedleggene, og på den måten redusere kostnadene ved å laste ned elektronisk post eller vedlegg det ikke er bedt om. Disse ordningene kan fortsatt være nyttige i visse tilfeller som et tillegg til de alminnelige forpliktelsene som fastsettes i dette direktiv.
- 45) Dette direktiv berører ikke bestemmelser som medlemsstatene fastsetter for å verne juridiske personers rettsmessige interesser med hensyn til kommunikasjoner det ikke er bedt om, og som er beregnet på direkte markedsføring. Dersom medlemsstatene oppretter et reservasjonsregister for juridiske personer, først og fremst brukere i foretak, som ikke ønsker å motta slik kommunikasjon, får bestemmelsene i artikkel 7 i europaparlaments- og rådsdirektiv 2000/31/EF av 8. juni 2000 om visse rettslige aspekter ved informasjonssamfunnstjenester, særlig elektronisk handel, i det indre marked (direktivet om elektronisk handel)⁽¹⁾ full anvendelse.
- 46) Funksjoner i forbindelse med tilbud av elektroniske kommunikasjonstjenester kan innarbeides i nettet eller i en hvilken som helst del av brukerens terminalutstyr, herunder programvaren. Vernet av personopplysninger og personvernet for brukere av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester bør være uavhengig av konfigurasjonen av de ulike komponentene som er nødvendige for å levere tjenesten, og fordelingen av de nødvendige funksjonene mellom disse komponentene. Direktiv 95/46/EF omfatter enhver form for behandling av personopplysninger uansett hvilken teknologi som brukes. Forekomsten av særlige regler for elektroniske kommunikasjonstjenester ved siden av de alminnelige reglene for de andre komponentene som er nødvendige for å tilby slike tjenester, fremmer ikke vern av personopplysninger og personvernet på en måte som er teknologisk nøytral. Det kan derfor være nødvendig å vedta tiltak som pålegger produsenter av visse typer utstyr som brukes til elektroniske kommunikasjonstjenester å utforme sine produkter på en måte som sikrer vern av brukernes og abonnentenes personopplysninger og personvern. Dersom det vedtas slike tiltak i samsvar med europaparlaments- og rådsdirektiv 1999/5/EF av 9. mars 1999 om radioutstyr og teleterminalutstyr og gjensidig godkjenning av utstyrets samsvar⁽²⁾, vil det sikre at innføringen av tekniske egenskaper ved elektronisk kommunikasjonsutstyr, herunder programvare for vern av opplysninger, harmoniseres slik at de er forenlige med gjennomføringen av det indre marked.
- 47) Dersom brukernes og abonnentenes rettigheter ikke respekteres, bør det fastsettes klageadgang i den nasjonale lovgivning. Sanksjoner bør iverksettes mot enhver person som ikke overholder de nasjonale tiltakene truffet i henhold til dette direktiv, uansett om vedkommende person hører inn under privat- eller offentligrettslig lovgivning.
- 48) Innenfor dette direktivs virkeområde vil det være hensiktsmessig å dra nytte av erfaringene til arbeidsgruppen for personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger, sammensatt av representanter for tilsynsmyndighetene i medlemsstatene og nedsatt ved artikkel 29 i direktiv 95/46/EF.
- 49) For å lette overholdelsen av dette direktiv er det nødvendig med visse særordninger for behandling av opplysninger som allerede pågår på det tidspunkt nasjonal lovgivning om gjennomføring av dette direktiv trer i kraft —

VEDTATT DETTE DIREKTIV:

Artikkel 1

Virkeområde og mål

1. Ved dette direktiv harmoniseres medlemsstatenes bestemmelser som er nødvendige for å sikre et likeverdig vern av grunnleggende rettigheter og friheter, særlig retten til personvern, med hensyn til behandling av personopplysninger i sektoren for elektronisk kommunikasjon, samt fri bevegelighet for slike opplysninger og for elektronisk kommunikasjonsutstyr og elektroniske kommunikasjonstjenester i Fellesskapet.

⁽¹⁾ EFT L 178 av 17.7.2000, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 91 av 7.4.1999, s. 10.

2. Bestemmelsene i dette direktiv presiserer og utfyller direktiv 95/46/EF for formålene nevnt i nr. 1. I tillegg har de som mål å verne de rettmessige interesser til abonnenter som er juridiske personer.

3. Dette direktiv får ikke anvendelse på virksomhet som ikke omfattes av virkeområdet til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, som den nevnt i avdeling V og VI i traktaten om Den europeiske union, og ikke i noe tilfelle på virksomhet som gjelder offentlig sikkerhet, forsvar, statens sikkerhet (herunder statens økonomiske interesser når virksomheten er forbundet med spørsmål om statens sikkerhet) eller statens virksomhet på det strafferettslige området.

Artikkel 2

Definisjoner

Med mindre noe annet er angitt, får definisjonene i direktiv 95/46/EF og europaparlaments- og rådsdirektiv 2002/21/EF av 7. mars 2002 om felles rammeregler for elektroniske kommunikasjonsnett og -tjenester (rammedirektivet)⁽¹⁾ anvendelse.

Følgende definisjoner får også anvendelse:

- a) «bruker»: enhver fysisk person som bruker en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjonstjeneste for private eller forretningsmessige formål uten nødvendigvis å abonnere på denne tjenesten,
- b) «trafikkopplysninger»: enhver opplysning som behandles med henblikk på overføring av en kommunikasjon i et elektronisk kommunikasjonsnett, eller for å fakturere den,
- c) «lokaliseringsopplysninger»: alle opplysninger som behandles i et elektronisk kommunikasjonsnett, og som viser den geografiske plasseringen til terminalutstyret til en bruker av en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjonstjeneste,
- d) «kommunikasjon»: enhver opplysning som utveksles eller overføres mellom et begrenset antall parter ved hjelp av en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjonstjeneste. Dette omfatter ikke opplysninger som overføres som en del av en kringkastings-tjeneste til allmennheten via et elektronisk kommunikasjonsnett, med mindre opplysningene kan knyttes til en identifiserbar abonnent eller bruker som mottar opplysningene,
- e) «anrop»: en forbindelse som opprettes ved hjelp av en offentlig tilgjengelig telefontjeneste som tillater toveis-kommunikasjon i sanntid,
- f) «samtykke»: en brukers eller en abonnents samtykke tilsvarende den registrertes samtykke i direktiv 95/46/EF,
- g) «verdiøkende tjeneste»: enhver tjeneste som krever behandling av trafikkopplysninger eller lokaliseringsopplysninger, med unntak av opplysninger som ikke er nødvendige for overføring eller fakturering av en kommunikasjon,
- h) «elektronisk post»: enhver henvendelse i form av tekst, tale, lyd eller bilde som sendes via et offentlig kommuni-

kasjonsnett, og som kan lagres i nettet eller i mottakerens terminalutstyr inntil mottakeren henter den.

Artikkel 3

Berørte tjenester

1. Dette direktiv får anvendelse på behandling av personopplysninger i forbindelse med at offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester tilbys i offentlige kommunikasjonsnett i Fellesskapet.
2. Artikkel 8, 10 og 11 får anvendelse på abonnentlinjer tilkoplede digitale sentraler og, når det er teknisk mulig og ikke krever en uforholdsmessig stor økonomisk innsats, på abonnentlinjer tilkoplede analogsentraler.
3. Dersom det er teknisk umulig å oppfylle kravene i artikkel 8, 10 og 11, eller dersom dette krever en uforholdsmessig stor økonomisk innsats, skal medlemsstatene underrette Kommissjonen om dette.

Artikkel 4

Sikkerhet

1. Tilbyderen av en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjonstjeneste skal treffe egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å sikre vern av sine tjenester, eventuelt sammen med tilbyderen av det offentlige telenettet når det gjelder nettsikkerheten. Tatt i betraktning de nyeste tekniske mulighetene og kostnadene ved gjennomføringen, skal disse tiltakene garantere et sikkerhetsnivå som står i forhold til faren som foreligger.
2. Dersom det foreligger en særlig fare for brudd på nettsikkerheten, skal tilbyderen av en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjonstjeneste underrette abonnentene om denne faren og, dersom faren ligger utenfor virkeområdet for de tiltak som tjenestetilbyderen skal treffe, om enhver mulig framgangsmåte for å hindre at slikt brudd oppstår, herunder den kostnaden dette sannsynligvis vil medføre.

Artikkel 5

Kommunikasjonsfortrolighet

1. Medlemsstatene skal gjennom nasjonal lovgivning sikre fortrolighet for kommunikasjon som foregår via offentlige kommunikasjonsnett og offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjonstjenester samt fortrolighet for trafikkopplysninger knyttet til slik kommunikasjon. De skal særlig forby enhver annen person enn brukerne, uten samtykke fra vedkommende bruker, å avlytte, oppfange, lagre eller på andre måter oppfange eller overvåke kommunikasjonen og tilhørende trafikkopplysninger, unntatt dersom denne virksomheten er tillatt i henhold til lov, i samsvar med artikkel 15 nr. 1. Dette nummer skal ikke hindre teknisk lagring som er nødvendig for å overføre kommunikasjonen uten at det berører fortrolighetsprinsippet.

⁽¹⁾ EFT L 108 av 24.4.2002, s. 33.

2. Nr. 1 berører ikke registrering av kommunikasjon og tilhørende trafikkopplysninger som er tillatt i henhold til lov når den foregår innenfor rammen av lovlig forretningsvirksomhet for å framskaffe bevis på en kommersiell transaksjon eller på enhver annen kommunikasjon i forretningsøyemed.

3. Medlemsstatene skal sikre at bruken av elektroniske kommunikasjonsnett for å lagre opplysninger eller for å få tilgang til opplysninger lagret i en abonnents eller brukers terminalutstyr bare er tillatt på det vilkår at abonnenten eller brukeren får tilgang til klare og omfattende opplysninger, blant annet om formålet med behandlingen, i samsvar med direktiv 95/46/EF, og rett til å nekte at den behandlingsansvarlige behandler dem. Dette skal ikke hindre teknisk lagring eller tilgang som skjer bare for å gjennomføre eller lette overføringen av en kommunikasjon via et elektronisk kommunikasjonsnett, eller som er absolutt nødvendig for å levere en informasjons-samfunnstjeneste som brukeren eller abonnenten uttrykkelig har ønsket.

Artikkel 6

Trafikkopplysninger

1. Trafikkopplysninger om abonnenter og brukere som behandles og lagres av tilbyderen av et offentlig kommunikasjonsnett eller tilbyderen av en offentlig tilgjengelig kommunikasjons-tjeneste, må slettes eller gjøres anonyme når de ikke lenger er nødvendige for overføringen av en kommunikasjon, uten at det berører nr. 2, 3 og 5 i denne artikkel og artikkel 15 nr. 1.

2. Trafikkopplysninger som er nødvendige for å fakturere abonnenten og for betaling av samtrafikk, kan behandles. En slik behandling er tillatt bare inntil utløpet av tidsrommet da regningen kan bestrides i henhold til lov, eller betalingsinnkreving kan foretas.

3. For å markedsføre elektroniske kommunikasjons-tjenester eller for å tilby verdøkende tjenester kan en tilbyder av en offentlig tilgjengelig kommunikasjons-tjeneste behandle opplysningene nevnt i nr. 1 i den utstrekning og i det tidsrom som er nødvendig for slike tjenester eller slik markedsføring, dersom abonnenten eller brukeren som opplysningene gjelder, har gitt sitt samtykke til det. Brukere eller abonnenter skal ha mulighet til når som helst å trekke tilbake sitt samtykke til behandling av trafikkopplysninger.

4. Tjenestetilbyderen skal underrette abonnenten eller brukeren om hvilke typer trafikkopplysninger som behandles, og om behandlingens varighet for de formål som er nevnt i nr. 2 og, før samtykke er innhentet, for de formål som er nevnt i nr. 3.

5. Behandling av trafikkopplysninger i samsvar med nr. 1, 2, 3 og 4 skal foretas bare av personer som handler etter fullmakt fra tilbydere av offentlige kommunikasjonsnett og tilbydere av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjons-tjenester, og som håndterer fakturering eller trafikkstyring, svarer på forespørsler fra kunder, avdekker bedrageri, markedsfører elektroniske kommunikasjons-tjenester eller tilbyr en verdøkende tjeneste, og behandlingen skal begrenses til det som er nødvendig for å utføre slik virksomhet.

6. Nr. 1, 2, 3 og 5 får anvendelse med forbehold for muligheten vedkommende myndigheter har til å innhente fakturerings- eller trafikkopplysninger i henhold til gjeldende lovgivning for å løse tvister, særlig i forbindelse med samtrafikk eller fakturering.

Artikkel 7

Spesifiserte regninger

1. Abonnentene skal ha rett til å motta uspesifiserte regninger.

2. Medlemsstatene skal anvende nasjonale bestemmelser for å sikre at abonnentenes rett til å motta spesifiserte regninger ikke strider mot anropende brukeres og anropte abonnenters rett til personvern, for eksempel ved å påse at et tilstrekkelig antall alternative kommunikasjons- og betalingsmåter som fremmer bedre personvern, er tilgjengelige for nevnte brukere og abonnenter.

Artikkel 8

A- og B-nummervisning og begrensning av denne muligheten

1. Dersom A-nummervisning tilbys, skal tjenestetilbyderen gi den anropende brukeren mulighet til på en enkel måte og kostnadsfritt å hindre A-nummervisningen for hvert enkelt anrop. Den anropende abonnenten skal ha denne muligheten for hver linje.

2. Dersom A-nummervisning tilbys, skal tjenestetilbyderen gi den anropte abonnenten mulighet til, på en enkel måte og kostnadsfritt ved rimelig bruk, å hindre nummervisning for innkommende anrop.

3. Dersom A-nummervisning tilbys, og der A-nummeret vises før forbindelse er opprettet, skal tjenestetilbyderen gi den anropte abonnenten mulighet til på en enkel måte å avvise innkommende anrop dersom den anropende bruker eller abonnent har blokkert A-nummervisning.

4. Dersom B-nummervisning tilbys, skal tjenestetilbyderen gi den anropte brukeren mulighet til på en enkel måte og kostnadsfritt å hindre B-nummervisningen for den anropende brukeren.

5. Nr. 1 får også anvendelse på anrop fra Fellesskapet til tredjestater. Nr. 2, 3 og 4 får anvendelse på innkommende anrop fra tredjestater.

6. Medlemsstatene skal sikre at tilbyderne av offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjons-tjenester, dersom A- og/eller B-nummervisning tilbys, underretter allmennheten om dette samt om mulighetene fastsatt i nr. 1, 2, 3 og 4.

*Artikkel 9***Lokaliseringsopplysninger utover trafikkopplinger**

1. Dersom lokaliseringsoplysninger utover trafikkopplinger som gjelder brukere av eller abonnenter på offentlige kommunikasjonsnett eller offentlig tilgjengelige elektroniske kommunikasjons tjenester kan behandles, skal opplysningene behandles bare dersom de er gjort anonyme, eller dersom brukerne eller abonnentene har gitt sitt samtykke til det, i den utstrekning og i det tidsrom som er nødvendig for å levere en verdiøkende tjeneste. Tjenestetilbyderen skal underrette brukerne eller abonnentene før de har gitt sitt samtykke om hvilke typer lokaliseringsoplysninger utover trafikkopplinger som vil bli behandlet, behandlingens formål og varighet samt om opplysningene vil bli overført til tredjemann med henblikk på levering av den verdiøkende tjenesten. Brukere eller abonnenter skal ha mulighet til når som helst å trekke tilbake sitt samtykke til behandling av andre lokaliseringsoplysninger enn trafikkopplinger.

2. Dersom brukerne eller abonnentene har gitt sitt samtykke til behandling av andre lokaliseringsoplysninger enn trafikkopplinger, skal brukeren eller abonnenten fortsatt ha mulighet til på en enkel måte og kostnadsfritt å midlertidig nekte behandling av slike opplysninger for hver oppkobling til nettet eller for hver overføring av kommunikasjon.

3. Behandling av andre lokaliseringsoplysninger enn trafikkopplinger i samsvar med nr. 1 og 2 skal foretas bare av personer som handler etter fullmakt fra tilbyderer av det offentlige kommunikasjonsnettet eller den offentlig tilgjengelige kommunikasjons tjenesten eller av tredjemann som tilbyr den verdiøkende tjenesten, og behandlingen skal begrenses til det som er nødvendig for å tilby den verdiøkende tjenesten.

*Artikkel 10***Unntak**

Medlemsstatene skal sikre at det finnes åpne framgangsmåter for hvordan en tilbyder av et offentlig kommunikasjonsnett og/eller en tilbyder av en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjons tjeneste kan:

- a) oppheve blokkeringen av A-nummervisning midlertidig når en abonnent ber om sporing av sjikaneanrop eller sjenerende anrop. I slike tilfeller skal de opplysningene som gjør det mulig å identifisere den anropende abonnenten i samsvar med nasjonal lovgivning lagres og gjøres tilgjengelige av tilbyderer av et offentlig telekommunikasjonsnett og/eller tilbyderer av en offentlig tilgjengelig elektronisk kommunikasjons tjeneste,
- b) oppheve blokkeringen av A-nummervisning og se bort fra at en abonnent eller bruker har nektet eller ikke gitt sitt samtykke til behandling av lokaliseringsoplysninger linje for linje, for organisasjoner som besvarer nød anrop, og som er godkjent til det av en medlemsstat, herunder politi, ambulansetjenester og brannvesen, med sikte på å kunne besvare slike anrop.

*Artikkel 11***Automatisk viderekopling av anrop**

Medlemsstatene skal sikre at enhver abonnent har mulighet til på en enkel måte og kostnadsfritt å stanse automatisk viderekopling av anrop foretatt av en tredjemann til abonnentens terminal.

*Artikkel 12***Abbonentkataloger**

1. Medlemsstatene skal sikre at abonnentene kostnadsfritt og før de blir oppført i katalogen blir underrettet om formålene med en trykt eller elektronisk abonnentkatalog som er tilgjengelig for allmennheten, eller som kan fås gjennom nummeropplysningen, og som kan inneholde abonnentens personopplysninger, og om alle andre bruksmuligheter som bygger på søkefunksjoner som finnes i elektroniske utgaver av katalogen.

2. Medlemsstatene skal sikre at abonnentene får mulighet til å bestemme om en offentlig katalog skal inneholde deres personopplysninger og i så fall hvilke, i den grad opplysningene er relevante for formålet med katalogen som katalogleverandøren har fastsatt, og til å bekrefte, rette eller trekke tilbake opplysningene. Det skal være kostnadsfritt ikke å være oppført i offentlige abonnentkataloger og å bekrefte, rette eller trekke tilbake personopplysninger.

3. Medlemsstatene kan kreve at abonnentene skal anmodes om nytt samtykke for alle andre formål med en offentlig katalog enn å søke etter personers adresseopplysninger på grunnlag av navn og eventuelt et minimum av andre parametre.

4. Nr. 1 og 2 får anvendelse på abonnenter som er fysiske personer. Medlemsstatene skal også sikre, innenfor rammen av fellesskapsretten og gjeldende nasjonal lovgivning, at de rettmessige interessene til andre abonnenter enn fysiske personer i tilstrekkelig grad blir ivaretatt når det gjelder oppføring av dem i offentlige kataloger.

*Artikkel 13***Kommunikasjoner det ikke er bedt om**

1. Bruk av automatiserte oppringingssystemer uten menneskelig medvirkning (talemaskin), telefaksapparater (telefaks) eller elektronisk post med henblikk på direkte markedsføring, kan tillates bare overfor abonnenter som på forhånd har gitt sitt samtykke.

2. Uten at det berører nr. 1 kan en fysisk eller juridisk person som har mottatt opplysninger om elektronisk adresse for elektronisk post fra sine kunder i forbindelse med salg av et produkt eller en tjeneste i samsvar med direktiv 95/46/EF, bruke disse opplysningene om elektronisk adresse med henblikk på direkte markedsføring av sine egne, tilsvarende produkter eller tjenester, forutsatt at kundene klart og tydelig får mulighet til kostnadsfritt og på en enkel måte å motsette seg slik bruk av opplysninger om elektronisk adresse, når de innsamles og ved hver henvendelse, dersom kunden ikke fra begynnelsen av har motsatt seg slik bruk.

3. Medlemsstatene skal treffe egnede tiltak for å sikre at kommunikasjoner det ikke er bedt om, og som er beregnet på direkte markedsføring, i andre tilfeller enn dem fastsatt i nr. 1 og 2, uten kostnader for abonnenten ikke tillates uten samtykke fra vedkommende abonnent, eller overfor abonnenter som ikke ønsker å motta slike kommunikasjoner, idet valget mellom disse to løsningene skal foretas i henhold til nasjonal lovgivning.

4. I alle tilfeller skal det være forbudt å sende elektronisk post med henblikk på direkte markedsføring dersom identiteten til avsenderen som henvendelsen sendes på vegne av, skjules eller hemmeligholdes, eller dersom det ikke finnes en gyldig adresse som mottakeren kan henvende seg til for å få stanset slike henvendelser.

5. Nr. 1 og 3 får anvendelse på abonnenter som er fysiske personer. Medlemsstatene skal også sikre, innenfor rammen av fellesskapsretten og gjeldende nasjonal lovgivning, at de rettmessige interessene til andre abonnenter enn fysiske personer i tilstrekkelig grad blir ivaretatt med hensyn til kommunikasjoner det ikke er bedt om.

Artikkel 14

Tekniske kjennetegn og standardisering

1. Ved gjennomføringen av bestemmelsene i dette direktiv skal medlemsstatene sikre, med forbehold for nr. 2 og 3, at terminaler eller annet elektronisk kommunikasjonsutstyr ikke underlegges obligatoriske krav om særlige tekniske kjennetegn som kan hindre markedsføringen av og fri bevegelighet for slikt utstyr i medlemsstatene og mellom disse.

2. Dersom bestemmelsene i dette direktiv kan gjennomføres bare gjennom krav om særlige tekniske kjennetegn i elektroniske kommunikasjonsnett, skal medlemsstatene underrette Kommissjonen etter framgangsmåten fastsatt i europaparlaments- og rådsdirektiv 98/34/EF av 22. juni 1998 om en informasjonsprosedyre for standarder og tekniske forskrifter samt regler for informasjonssamfunnstjenester⁽¹⁾.

3. Ved behov kan det vedtas tiltak for å sikre at terminalutstyr utformes på en måte som er forenlig med brukernes rett til å verne og kontrollere bruken av sine personopplysninger i samsvar med direktiv 1999/5/EF og rådvedtak 87/95/EØF av 22. desember 1986 om standardisering på sektorene informasjonsteknologi og telekommunikasjon⁽²⁾.

Artikkel 15

Anvendelse av visse bestemmelser i direktiv 95/46/EF

1. Medlemsstatene kan vedta lovgivningstiltak for å begrense rekkevidden av de forpliktelser og rettigheter som er fastsatt i artikkel 5 og 6, artikkel 8 nr. 1, 2, 3 og 4 og artikkel 9 i dette

⁽¹⁾ EFT L 204 av 21.7.1998, s. 37. Direktivet endret ved direktiv 98/48/EF (EFT L 217 av 5.8.1998, s. 18).

⁽²⁾ EFT L 36 av 7.2.1987, s. 31. Vedtaket sist endret ved tiltredelsesakten av 1994.

direktiv, dersom en slik begrensning er nødvendig, egnet og rimelig i et demokratisk samfunn av hensyn til nasjonal sikkerhet (dvs. statens sikkerhet), forsvar, offentlig sikkerhet og forebygging, etterforskning, avsløring og rettslig forfølgning av straffbare handlinger eller ulovlig bruk av det elektroniske kommunikasjonsystemet, som fastsatt i artikkel 13 nr. 1 i direktiv 95/46/EF. For dette formål kan medlemsstatene blant annet vedta lovgivningstiltak om lagring av opplysninger i et begrenset tidsrom dersom dette er berettiget ut fra en av grunnene fastsatt i dette nummer. Alle tiltak omhandlet i dette nummer skal være i samsvar med de allmenne prinsippene i fellesskapsretten, herunder prinsippene i artikkel 6 nr. 1 og 2 i traktaten om Den europeiske union.

2. Bestemmelsene i kapittel III i direktiv 95/46/EF om klageadgang, ansvar og sanksjoner, får anvendelse på nasjonale bestemmelser som er vedtatt i henhold til dette direktiv samt på individuelle rettigheter som følger av dette direktiv.

3. Arbeidsgruppen for personvern i forbindelse med behandling av personopplysninger nedsatt ved artikkel 29 i direktiv 95/46/EF skal utføre oppgavene nevnt i artikkel 30 i nevnte direktiv, også med hensyn til de forhold som omfattes av dette direktiv, det vil si vern av grunnleggende rettigheter og friheter og rettmessige interesser i sektoren for elektronisk kommunikasjon.

Artikkel 16

Overgangsordninger

1. Artikkel 12 får ikke anvendelse på utgaver av abonnentkataloger som allerede er produsert eller markedsført i trykt eller frakoplet elektronisk form før ikrafttredelsen av de nasjonale bestemmelsene som er vedtatt i henhold til dette direktiv.

2. Dersom personopplysninger om abonnenter på faste eller mobile offentlige taletelefontjenester har vært oppført i en offentlig abonnentkatalog i samsvar med bestemmelsene i direktiv 95/46/EF og artikkel 11 i direktiv 97/66/EF før ikrafttredelsen av de nasjonale bestemmelsene som er vedtatt i henhold til dette direktiv, kan disse abonnentenes personopplysninger fortsatt være oppført i den offentlige katalogen i trykt eller elektronisk utgave, herunder utgaver med mulighet for omvendt søking, med mindre abonnentene oppgir noe annet etter å ha fått fullstendige opplysninger om formålet med katalogen og alternativene i samsvar med artikkel 12 i dette direktiv.

Artikkel 17

Innarbeiding i nasjonal lovgivning

1. Medlemsstatene skal innen 31. oktober 2003 sette i kraft de bestemmelser som er nødvendige for å etterkomme dette direktiv. De skal umiddelbart underrette Kommissjonen om dette.

Disse bestemmelsene skal, når de vedtas av medlemsstatene, inneholde en henvisning til dette direktiv, eller det skal vises til direktivet når de kunngjøres. Nærmere regler for henvisningen fastsettes av medlemsstatene.

2. Medlemsstatene skal oversende Kommisjonen teksten til de internrettslige bestemmelser som de vedtar på det området dette direktiv omhandler, og eventuelle senere endringer av disse bestemmelsene.

Artikkel 18

Ny vurdering

Kommisjonen skal senest tre år etter datoen nevnt i artikkel 17 nr. 1 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om anvendelsen av dette direktiv og dets virkning på markedsdeltakere og forbrukere, særlig med hensyn til bestemmelsene om kommunikasjoner det ikke er bedt om, idet det tas hensyn til det internasjonale miljøet. For dette formål kan Kommisjonen anmode medlemsstatene om opplysninger, som skal framskaffes uten utilbørlig forsinkelse. Ved behov skal Kommisjonen framlegge forslag til endringer av dette direktiv, idet det tas hensyn til resultatene av nevnte rapport, eventuelle endringer i sektoren og eventuelle andre forslag som den mener er nødvendige for å bedre direktivets virkning.

Artikkel 19

Oppheving

Direktiv 97/66/EF oppheves fra og med datoen nevnt i artikkel 17 nr. 1.

Henvisninger til det opphevede direktivet skal forstås som henvisninger til dette direktiv.

Artikkel 20

Ikrafttredelse

Dette direktiv trer i kraft den dag det kunngjøres i *De Europeiske Fellesskaps Tidende*.

Artikkel 21

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstatene.

Utferdiget i Brussel, 12. juli 2002.

For Europaparlamentet

P. COX

President

For Rådet

T. PEDERSEN

Formann